

Aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu

Bezoekadres:
Galvanistraat 1
6716 AE EDE

Postbus 416
6710 BK EDE
0318-438099
0318-437653
www.gpk.nl
info@gpk.nl

Ede, 13 mei 2016

Kenmerk : 2016/GPKL U/137
Betreft : consultatiereactie op de Aanvullingswet bodem

Geachte mevrouw Dijkma,

Ondanks het integrale karakter van de Omgevingswet wordt in de Aanvullingswet bodem gekozen voor een nogal beperkte invalshoek, te weten de bescherming van burgers tegen de gevolgen van bodemvervuiling. De bodem bevat echter ook boomwortels, ondergrondse gebouwen, IBC-voorzieningen, kabels en leidingen en nog vele andere objecten die eveneens een maatschappelijk belang dienen.

Ook het leggen en liggen van kabels en leidingen is een maatschappelijk noodzakelijke (economische) activiteit, die echter een goede ruimtelijke inrichting en beheer van de ondergrond, afgestemd op bovengronds publiek domein inrichting en beheer, kan benadelen en daarom in goede banen moet worden geleid. Ons inziens vergt dit een herbezinning op de rechten en plichten van gemeenten en netbeheerders; waar mogelijk integraal. De Omgevingswet biedt daarvoor kansen.

We geven u in overweging om dit op te pakken en te bezien waar dit kan worden meegenomen: bij een aanvullingswet, de invoeringswet of een van de AMvB s. Wij komen graag toelichten hoe wij die verhouding anders geregeld zouden zien; met respect voor de doelen van de Omgevingswet.

In het kader van de Aanvullingswet bodem bepleiten wij een verplichte ondergrondtoets in Omgevingsplannen. Dit helpt om in de planvorming tijdig rekening te houden met die ondergrondse lijninfra en andere objecten. Aldus kan de verbinding tussen boven- en ondergrond (waaronder het belang van nutsvoorzieningen) worden geborgd.

Context

Met de Omgevingswet moeten straks in 400 gemeenten door de gemeenteraden Omgevingsplannen worden gemaakt, die in de plaats komen van de huidige bestemmingsplannen en lokale verordeningen. Wat zou dat ondergronds kunnen betekenen?

In menig gemeente is de situatie thans:

- dat in bestemmingsplannen soms voor een perceel of strook de grond tevens bestemd is voor een buis- of transportleiding (denk ook aan warmtenetwerken) en dat die met regels wordt beschermd;
- dat in vrijwel alle bestemmingsplannen alle gronden mede zijn bedoeld voor kabels en leidingen voor nutsvoorzieningen;
- dat er een verordening geldt met een vergunningstelsel voor graven/ liggen/leggen van kabels/leidingen;
- dat er een verordening o.g.v. de monumentenwet geldt voor aanduiding van archeologisch erfgoed met beschermingsregels daarvan;
- dat er soms (beleids)regels gelden met betrekking tot het saneren van vervuilde bodem en het voorkomen van verspreiding van vervuilde bodem;
- dat er soms (beleids)regels gelden over of, waar en hoe er warmte/koudeopslagsystemen mogen worden geplaatst.

Maar er speelt ondergronds nog meer:

- Vanuit het belang van waterbeheer kunnen er regels zijn voor onder andere inname van hemelwater, afvoer van vuil water en bewaring van regenwater via de bodem of buizen.
- Vanuit het belang van bomenbeheer kan er beleid zijn om het bomenbestand in stand te houden en dus niet te kappen, ook niet als onder of nabij gelegen kabels of leidingen vervangen moeten worden.
- Vanuit het belang van stadsschoon blijft ondergrondse stalling van auto's, fietsen en afvalcontainers gestimuleerd worden.
- Etc.

Tot op heden is er feitelijk geen sprake van ondergrondse ordening. Deze situatie is - gelet op de wringende deelbelangen zowel ondergronds als bovengronds - steeds minder houdbaar.

Conclusie

Alles beziend, levert dit een versnipperd beeld op. Elke discipline beschouwt de ondergrond als "mijn domein". Daardoor zijn de regels mogelijk tegenstrijdig. En daarmee blijft het belang van een goede ondergrondse ordening onderbelicht.

Met de plicht om Omgevingsplannen te maken, kunnen gemeenten zich aangespoord voelen om ook in de ondergrond meer orde op zaken te stellen. Een paragraaf "ondergrond" helpt daarbij. Daarom zou een ondergrondstoets verplicht moeten worden in het Omgevingsplan.

Met vriendelijke groet,

Steven Adriaansen
voorzitter GPKL

Het GPKL behartigt de gemeentelijke belangen bij de totstandkoming van wetgeving, regelgeving, beleidsregels en technische, financiële en juridische afspraken ter zake van de ondergrondse infrastructuur van kabels en leidingen en draagt zorg voor het uitwisselen van kennis en ervaring en informatie tussen de leden, en partijen buiten de vereniging.